

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
18.09.2005
RT I 2005, 47, 387

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse muutmise seadus

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 5. septembri
2005. a otsusega nr 888

Vastu võetud 28. juunil 2005. a
(õ) 20.10.2005 13:55

I. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse muutmine

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seadust (RT I 2002, 36, 220; 2005, 25, 194) muudetakse järgmiselt:

§ 1. Paragrahvi 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Volikogu valitakse neljaks aastaks.»

§ 2. Paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

«(5) Täiendavaid valimisi ei korraldata kohaliku omavalitsuse volikogu korralistele valimistele vahetult eelneval kolmekuulisel ajavahemikul.»

§ 3. Paragrahvi 5 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Hääleõiguslik ei ole isik, kes on valimisõiguse osas teovõimetuks tunnistatud.»

§ 4. Paragrahvi 10 lõike 3 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Riigikogu valimistel, kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel, Euroopa Parlamendi valimistel ning rahvahääletusel korraldatakse hääletamine samades valimisjaoskondades, kui valla- või linnavalitsus ei määra teisiti, muutes käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud määrust.»

§ 5. Paragrahvi 14:

1) lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Jaoskonnakomisjoni liikmeks võib olla Eesti kodanik, Euroopa Liidu kodanik või välismaalane, kellel on hääletamisõigus käesoleva seaduse § 5 lõigete 1–4 kohaselt.»;

2) lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Valimiskomisjoni liikme volitused lõpevad ennetähtaegselt:

- 1) kui ilmneb, et tal puudub hääletamisõigus käesoleva seaduse § 5 lõigete 1–4 kohaselt;
- 2) tema tagasiastumisega;
- 3) tema surmaga.»

§ 6. Paragrahvi 17 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

«4) tunnistada hääletamistulemused valimisjaoskonnas, valimisringkonnas või vallas või linnas kehtetuks ning korraldada kordushääletamine, kui seaduserikkumine mõjutas või võis hääletamistulemusi oluliselt mõjutada.»

§ 7. Paragrahvi 20 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Valla ja linna valimiskomisjoni ülesanne on registreerida käesoleva seaduse nõuete kohaselt esitatud kandidaadid, teha kindlaks valla või linna hääletamis- ja valimistulemused, juhendada jaoskonnakomisjone ning täita muid seadustest tulenevaid ülesandeid.»

§ 8. Paragrahvi 25 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) valija sünniaasta;».

§ 9. Paragrahvi 26 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) valija sünniaasta;».

§ 10. Paragrahvi 27:

1) lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Valijate elektroonilised nimekirjad edastatakse Vabariigi Valimiskomisjonile hiljemalt seitsmendaks päevaks enne valimispäeva.»;

2) lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (6) Valijad kantakse valijate nimekirja nende perekonnanimede tähestikulises järjekorras.»

§ 11. Paragrahvi 31¹ lõike 4 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Eelmistel volikogu valimistel registreeritud valimisliidu nime võib kasutada juhul, kui üle poole eelmise valimisliidu moodustajatest on ka uue valimisliidu moodustajateks.»

§ 12. Paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

« (3¹) Euroopa Liidu kodanik esitab kandidaadi ankeedis täiendavalt kodakondsuse andmed.»

§ 13. Paragrahvi 44 lõikes 2 tehakse järgmised muudatused:

1) punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) kuuendast päevast kuni neljanda päevani enne valimispäeva kõigis valimisjaoskondades. Hääletamine algab kell 12.00 ja lõpeb kell 20.00;»;

2) lõiget täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

« 3) kuuendast päevast kuni neljanda päevani enne valimispäeva elektrooniliselt. Hääletamine algab kuuendal päeval enne valimispäeva kell 9.00 ja kestab ööpäevaringselt kuni hääletamise lõpuni neljandal päeval enne valimispäeva kell 20.00.»

§ 14. Paragrahvi 47 lõikest 1 jäetakse välja sõnad «või elektrooniliselt Vabariigi Valimiskomisjoni veebilehel».

§ 15. Paragrahv 50 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 50. Elektrooniline hääletamine

(1) Valija saab käesoleva seaduse § 44 lõike 2 punktis 3 ettenähtud päevadel hääletada elektrooniliselt Vabariigi Valimiskomisjoni veebilehel. Valija hääletab ise.

(2) Valija tõendab oma isikut isikutunnistusele kantud digitaalset tuvastamist võimaldava sertifikaadi alusel.

(3) Pärast valija isiku tuvastamist kuvatakse veebilehel valijale tema elukohajärgse valimisringkonna kandidaatide koondnimekiri.

(4) Valija märgistab oma elukohajärgse valimisringkonna selle kandidaadi nime, kelle poolt ta hääletab, ning kinnitab hääletamist digitaalallkirja andmisega isikutunnistusele kantud digitaalallkirjastamist võimaldava sertifikaadi alusel.

(5) Valija saab veebilehel teate hääle vastuvõtmise kohta.

(6) Valijal on õigus oma elektrooniliselt antud häält muuta:

1) hääletades uuesti elektrooniliselt käesoleva seaduse § 44 lõike 2 punktis 3 ettenähtud ajal;

2) hääletades hääletamissedeliga kuuendast päevast kuni neljanda päevani enne valimispäeva käesoleva seaduse §-des 46–49 või §-s 51 ettenähtud korras.»

§ 16. Paragrahv 53 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt.

« § 53. Eelhääletamise ajal väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda antud häälte arvestamine

(1) Jaoskonnakomisjon pakib väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda hääletanud valijate hääletamissedelitega ümbrikud maakondade kaupa, Tallinna ja Tartu linna kaupa ja edastab need oma asukohajärgsele maakonna valimiskomisjonile.

(2) Maakonna valimiskomisjon edastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud hääletamissedelitega ümbrikud Vabariigi Valimiskomisjoni kaudu asjaomastele maakonna valimiskomisjonidele hiljemalt teisel päeval enne valimispäeva.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud korras teistelt maakonna valimiskomisjonidelt saadud hääletamissedelitega ümbrikud edastab maakonna valimiskomisjon asjaomastele jaoskonnakomisjonidele hiljemalt valimispäevale eelneval päeval.

(4) Saanud hääletamissedelitega ümbrikud käesoleva paragrahvi lõikes 3 ettenähtud korras, kontrollib jaoskonnakomisjon, kas valija on kantud valimisjaoskonna valijate nimekirja ja kas valija ei ole hääletanud mitu korda. Kontrollimise juures peab olema vähemalt kolm jaoskonnakomisjoni liiget.

(5) Kui valija ei ole kantud valimisjaoskonna valijate nimekirja või on hääletanud väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda mitu korda, jätab jaoskonnakomisjon kõik valija hääletamissedeliga ümbrikud arvestamata.

(6) Kui valija on hääletanud ühe korra, teeb jaoskonnakomisjoni liige valijate nimekirja märke eelhääletamise kohta.

(7) Pärast käesoleva paragrahvi lõigetes 4, 5 ja 6 ettenähtud toiminguid avab jaoskonnakomisjon välimised ümbrikud ning laseb sisemised hääletamissedelitega ümbrikud eelhääletamisel kasutatud hääletamiskasti ja pitseerib hääletamiskasti ava uuesti.»

§ 17. Seadust täiendatakse §-ga 53¹ järgmises sõnastuses:

« § 53¹. Elektrooniliselt antud häälte arvestamine

(1) Mitme elektrooniliselt antud hääle puhul (§ 50 lõige 6) arvestatakse valija viimasena antud häält.

(2) Pärast elektroonilise hääletamise lõppu koostab Vabariigi Valimiskomisjon valimisjaoskondade kaupa elektrooniliselt hääletanud valijate nimekirja ning edastab maakonna valimiskomisjonidele hiljemalt teisel päeval enne valimispäeva. Maakonna valimiskomisjon edastab nimekirja jaoskonnakomisjonidele hiljemalt valimispäevale eelneval päeval.

(3) Kui valija on hääletanud elektrooniliselt, teeb jaoskonnakomisjoni liige valijate nimekirja märke elektroonilise hääletamise kohta.

(4) Kui valija on hääletanud nii elektrooniliselt kui hääletamissedeliga, arvestatakse valija hääletamissedelit. Jaoskonnakomisjon saadab Vabariigi Valimiskomisjonile asjakohase teatise, mille alusel Vabariigi Valimiskomisjon tühistab valija elektrooniliselt antud hääle.

(5) Kui valija on hääletanud mitu korda väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda ja elektrooniliselt, jäetakse kõik valija hääletamissedeliga ümbrikud ja elektrooniliselt antud hääled arvestamata. Jaoskonnakomisjon saadab Vabariigi Valimiskomisjonile asjakohase teatise, mille alusel Vabariigi Valimiskomisjon tühistab valija elektrooniliselt antud hääle.»

§ 18. Paragrahvi 54:

1) lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Jaoskonnakomisjon avab valimispäeval kasutatud hääletamiskastid pärast hääletamise lõppemist.»;

2) lõike 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (6) Väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda hääletanute hääletamissedelite välisküljele pannakse jaoskonnakomisjoni pitsati jäljend ning need sedelid pannakse koos eelhääletanute hääletamissedelitega valimispäeval hääletanute sedelite hulka.»

§ 19. Seadust täiendatakse §-ga 54¹ järgmises sõnastuses:

« § 54¹. Eelhääletamisel antud häälte lugemine

(1) Jaoskonnakomisjoni avab eelhääletamisel kasutatud hääletamiskasti eelhääletamisel antud hääle lugemiseks valimispäeval mitte enne kella 19.00. Avamise juures peavad olema vähemalt kolm komisjoni liiget või asendusliiget.

(2) Eelhääletamisel antud hääled loetakse hääletamisruumist eraldi asuvas ruumis.

(3) Väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda hääletanute hääletamissedeleid sisaldavad sisemised ümbrikud avatakse ning neid arvestatakse eelhääletamise tulemuste kokkuvõtete tegemisel ja hoitakse eraldi teistest hääletamissedelitest kuni neile jaoskonnakomisjoni pitsati jäljendi panemiseni.

(4) Eelhääletamise tulemuste kohta koostatakse kokkuvõtte, millele kirjutab alla komisjoni esimees.

(5) Eelhääletamise tulemusi ei avaldata enne kella 20.00.

(6) Eelhääletamisel antud hääle lugemine valimisjaoskonnas on avalik. Hääle lugemise juures viibivad isikud peavad täitma jaoskonnakomisjoni liikmete suulisi korraldusi. Hääletelugemise juures viibivad isikud ei või võtta ruumi, kus hääli loetakse, kaasa sidevahendeid ega lahkuda sealt enne kella 20.00.»

§ 20. Seadust täiendatakse §-ga 54² järgmises sõnastuses:

« § 54². Elektrooniliselt antud hääle lugemine

(1) Vabariigi Valimiskomisjon teeb elektroonilise hääletamise tulemused kindlaks valimispäeval mitte enne kella 19.00.

(2) Hääle lugemise juures peab viibima vähemalt pool Vabariigi Valimiskomisjoni koosseisust, sealhulgas komisjoni esimees või aseesimees.

(3) Hääletamistulemused tehakse Vabariigi Valimiskomisjonis kindlaks avalikult, käesoleva seaduse § 54¹ lõikes 6 sätestatud piiranguid arvestades.

(4) Hääletamistulemusi ei avalikustata enne kella 20.00.

(5) Vabariigi Valimiskomisjon edastab hääletamistulemused valla või linna valimiskomisjonile viivitamata.»

§ 21. Paragrahvi 55 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks.

§ 22. Paragrahvi 56:

1) lõike 4 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Kui vähemalt kahele kandidaadile on antud võrdne arv hääli, reastatakse ettepoole kandidaat, kes paiknes nimekirjas tagapool.»;

2) lõike 5 viimane lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Kui vähemalt kahe erakonna või valimisliidu võrdlusarvud on võrdsed, saab mandaadi erakond või valimisliit, kelle kandidaadid paiknesid valimisringkonna kandidaatide koondnimekirjas tagapool.»;

3) lõike 9 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Kui vähemalt kahele kandidaadile on antud võrdne arv hääli, osutub valituks kandidaat, kes paiknes valimisringkonna kandidaatide koondnimekirjas tagapool.»

§ 23. Paragrahvi 59:

1) lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Erakond ja valimisliit esitavad korruptsioonivastase seaduse § 14 lõikes 2 nimetatud Riigikogu komisjonile ühe kuu jooksul, arvates valimispäevast, aruande valimiskampaania kulude ning kasutatud vahendite päritolu kohta (edaspidi *aruanne*). Korruptsioonivastase seaduse § 14 lõikes 2 nimetatud Riigikogu komisjon avalikustab aruanded.»;

2) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Üksikkandidaat esitab aruande valla või linna valimiskomisjonile ühe kuu jooksul, arvates valimispäevast. Valla või linna valimiskomisjon avalikustab aruanded.»;

3) täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

« (7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud komisjonil on õigus nõuda täiendavaid dokumente valimisliidu moodustajate ja valimisliidus kandideerinud isikute poolt tehtud kulutuste ning kasutatud vahendite päritolu kohta.»

§ 24. Seadust täiendatakse §-ga 59¹ järgmises sõnastuses:

« § 59¹. Valimisliidu rahalised vahendid

(1) Valimisliidu tegevust rahastatakse valimisliidu moodustajate, valimisliidu nimekirjas kandideerijate ja teiste füüsiliste isikute annetustest.

(2) Varjatud annetuseks loetakse mis tahes kaupade, teenuste, varaliste ja mittevaraliste õiguste loovutamist valimisliidu moodustajatele ja valimisliidu nimekirjas kandideerijatele tingimustel, mis ei ole kättesaadavad teistele isikutele.»

§ 25. Paragrahvi 60:

1) täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

« (2¹) Valimisliidule laekunud vahendite liigid on:

- 1) füüsiliste isikute annetused;
- 2) pärand;
- 3) laen;
- 4) isiklikud vahendid.»;

2) lõikest 3 jäetakse välja sõnad «Valimisliidule ja».

§ 26. Paragrahvi 64 lõike 6 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) tühistada valla või linna valimiskomisjoni otsuse või tunnistada jaoskonnakomisjoni toimingut või valla või linna valimiskomisjoni otsuse või toimingut seadusevastaseks ning teha jaoskonnakomisjonile või valla või linna valimiskomisjonile ettekirjutuse seaduserikkumise kõrvaldamiseks;».

§ 27. Paragrahvi 67 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Kordushääletamist ei korraldata, kui Vabariigi Valimiskomisjon on tunnistanud elektroonilise hääletamise tulemused kehtetuks ja kutsunud elektrooniliselt hääletanud valijaid hääletama valimispäeval käesoleva seaduse §-s 45 või 52 sätestatud korras.»

§ 28. Paragrahvi 69 lõike 3 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Kui kandidaadid said valijatelt hääli võrdselt, paigutatakse ettepoole kandidaat, kes paiknes erakonna või valimisliidu ringkonnanimikirjas tagapool.»

§ 29. Paragrahvi 70 lõike 3 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Kui erakondadele või valimisliitudele on antud võrdne arv hääli, saab kõrgema järjekoha erakond või valimisliit, kelle kandidaadid paiknesid valimisringkonna kandidaatide koondnimikirjas tagapool.»

§ 30. Paragrahvi 74 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks.

II. Karistusseadustiku muutmine

§ 31. Karistusseadustiku (RT I 2001, 61; 2005, 20, 126) § 165 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 165. Valimispettus

Mitmekordse hääletamise eest, välja arvatud enda elektrooniliselt antud hääle muutmine, või valimisel või rahvahääletusel osalemise eest ilma hääleõiguseta või teise isiku nimel – karistatakse rahatrahviga kuni kolmsada trahviühikut või arestiga.»

III. Erakonnaseaduse muutmine

Erakonnaseadust (RT I 1994, 40, 654; 2003, 90, 601) muudetakse järgmiselt:

§ 32. Paragrahvi 12⁵:

1)lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Riigikogus esindatud erakonnal on õigus eraldistele riigieelarvest. Eraldise suurus on proportsionaalne Riigikogu valimisel saadud kohtade arvuga.»;

2)lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Riigikogu valimistel osalenud erakond, mis ei ületanud valimiskünnist, kuid kogus vähemalt:

- 1) ühe protsendi häältest, saab riigieelarvest eraldist 150 000 krooni aastas;
- 2) neli protsenti häältest, saab riigieelarvest eraldist 250 000 krooni aastas.»;

3)lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Erakonnale eraldatavad summad kantakse erakonna arvele Vabariigi Valitsuse poolt määratud valitsusasutuse kaudu, lähtudes Vabariigi Valimiskomisjoni poolt esitatud teatisest, mis sisaldab erakondade poolt Riigikogu valimistel saadud kohtade arvu.»;

4)lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Riigikogu valimiste toimumise aastal muudetakse riigieelarve eraldiste arvestamist valimistulemuste väljakuulutamisele järgnevast kuust.»

§ 33.Paragrahv 13¹tunnistatakse kehtetuks.

Riigikogu aseesimees Toomas VAREK

ÕIEND avaldatud RT I 2005, 55

Jätta RT I 2005, 47, 387 avaldatud «Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse muutmise seaduse» tekstist välja seal ekslikult olev lause «Alus: Eesti Vabariigi põhiseaduse § 107, Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 01.09.2005 otsus nr 3-4-1-13-05.»

Alus: «Riigi Teataja seaduse» § 17 lõige 3 ja lõike 31 punkt 1 ning riigisekretäri 13.10.2005 resolutsioon nr 17-1/0508196.